

Chcete vidět zlatou Prahu?

Bohumil Hrabal

Maličký majitel pohřebního ústavu, pan Bamba, vyšel z města a sestoupil k řece. Pak se vydal k dubinám.

„Pane, Bamba!“ Otočil se.

„A hele, pan Kytka!“, řekl pan Bamba, „copak u vody? Jdete si na inspiraci?“

„Ne,“ řekl pan Kytka, „ale jdu právě od vás a vaši fyziku jsem doma nezastihl. Pane Bamba, měli byste pro mě trošku času?“

„Pro básníka dycinky“, řekl pan Bamba.

„Tedy naše surrealistická skupina by chtěla, abyste jí půjčil na jeden večer ten váš magacín.“

„A to snad ne! Nebo byste chtěli v mém skladišti na rakve dělat kabaret?“

„Žádné kabapysk, pane Bamba, abyste věděl, my přísaháme nejen na Bretona a Eluarda, ale i na Karla Hynka Máchu. A u vás by byla přednáška k výročí jeho smrti a tu přednášku by přednesl Jan z Wojkowicz.“

„Jan z Wojkowicz? Vždyť je připoután dvacet let na lůžko!“

„Právě proto za vámi běžím, pane Bamba,“ řekl básník, „abyste věděl, že my do toho vašeho magacínu na rakve přineseme staříčkého básníka i s tou jeho postelí.“

„To tedy bude hlína,“ prohlásil pan Bamba.

„Přesně tak,“ řekl básník Kytka a díval se v chůzi přes kamennou zídku, za kterou se popásali dva bejčci.

„To se bude taky fotografovat, ne?“ optal se pan Bamba a vystupoval na špičky.

„Přesně tak. A ty pornografie pošlu do Parizu, k rukám samotného André Bretona. To jsou krávy jako bejci,“ dodal básník.

„Kde?“ optal se pan Bamba a vystupoval na špičky.

„Když dovolíte, já vás pozvednu!“

A majitel pohřebního ústavu zvedl ručičky jak peroutky a obrovitý básník jej lehce zvedl. Když se pan Bamba dosyta vynadával přes kamennou zídku, prohlásil:

„Už dost“. A pokračoval v chůzi, „jen jestli staříčkej básník bude s tím přenášáním svolnej. Von věří jen na přenášení myšlenek.“

„Je to hotový,“ řekl básník, můj poslední sexuální objekt, krásná slečna z pošty, je slabá na prsa. Tak se nechává staříčkým básníkem léčit vkládáním rukou. Tím pádem to s ním už projednala.“

Tak kráčeli podle dubiny a na druhé straně cvičili hasiči. Dva hasiči klečeli u stříkačky, jeden držel hubici hadice a byl pořádně zakročěn, protože očekával mocný proud vody. A trubač stál s jednou rukou v pase a druhou tiskl trubku k ústům a šilhal na velitele, který mu dal znamení, a trubač troubil, ale z hubice hadice nevystříklo ani krapet vody. Pan Kytka se otočil a zakřičel přes vodu, „ať vám ty vaše stříkačky fungujou!“

Ty krávo jedna jordánská,“ křičel hasič, „jen ať ti funguje ta tvoje!“

„Jen jestli se dostanete s tou postelí do mého sklepa,“ trnul pan Bamba, „a co kdyby přšelo? Nebylo by lepší zasunout tu postel i s básníkem do mého pohřebního vozu? A jet s ním podle podloubí a staříčkový básník by ťukal na lidi a ukláněl se?“

„Přesně tak,“ prohlásil básník, „bylo by to schizofrenické. Ale pane Bamba, vy máte nápady! Nechtěl byste chodit do surrealistické skupiny?“

„Nechtěl,“ řekl skromně pan Bamba, „jsem členem okrašlovacího spolku.“

„A co kdybychom nechali natisknout pozvánky na tuhle máchovskou přednášku na fialové pohřební stuhy?“ optal se básník a zakřičel přes vodu: „Ať vám ty vaše stříkačky fungujou!“

„Ty krávo jedna jordánská, chceš dostat přes držku?“ volali hasiči a vběhli až po kolena do řeky a hrozili.

„Tak fotografie mého magacínu budou až v Paříži..,“ liboval si majitel pohřebního ústavu.

„Tak. Protože my, surrealisté, jsme hnutí mezikontinentální,“ řekl básník, otočil se a zakřičel přes vodu:

„Ať vám ty vaše stříkačky fungujou!“

Hasiči nechali montování stříkačky a i s jejím velitelem vběhli po kolena do řeky a hrozili šroubováky:

„Ty krávo jedna Bambova, chceš spadnout do labatýho po držce?“

Pan Bamba se polekal: „Ale to jsem já nekřičel!“ zakřičel.

„Až půjdeš s pohřbem, křížek ti o hlavu votlučem!“ chraptěl velitel.

„Podívejte se, člověče, co jste spískal,“ mračil se pan Bamba, „hasičů je hodně a budou zadávat pohřby konkurenci. A hasičský pohřby jsou slavnostní.“

Básník zakřičel: „To jsem křičel já, Kytka!“

„I ty parchante Kytků!“ hulákal velitel, „my tě vosolíme taky!“

Pan Bamba si mnul ručky.

„Pane Kytka, vy nejste jen básník, ale i charakter. Hele, nedovolil by hodinář Cerha sundat ty jeho velký hodiny nad krámem a instalovat je nad čtoucího básníka? Bylo by to milý, kdyby ta vteřinová ručička, veliká jako moje noha, tikala v tom máchovském večeru...“ zalykával se pan Bamba a básník polykal.

„Pane Bamba,“ řekl po chvíli, „dvojitá maniakální delta vámi protéká, já chodím a takhle špendlíčkem kopám a hledám nápady a vy mi to sypete z rukávu. Tedy pane Bamba, ujednáno?“ a napřáhl ohromnou ruku.

„Ujednáno,“ řekl pan Bamba a vložil svou dlaničku do básníkovy tlapy a zvedl hlavičku, „ale když jste mne povysadil u tý zídky, abych uviděl ty dva bejčky, vzpomněl jsem si na ten případ, jak služka ukazovala svěřenému chlapečkovi Zlatou Prahu, a když ho postavila na podlahu, ten kluk se skácel mrtvej k zemi, slyšel jste to?“

Neslyšel..,“ zbystřil básník.

„To nebylo všechno, vrchol byl na soudě, když soudce křičel, ‚jak se to jen mohlo stát!‘ A ta služka, obryně jako vy, se optala toho maličkýho soudce, ‚chcete vidět Zlatou Prahu?‘ a soudce řekl, ‚chci‘. A ta služka stiskla dlaní hlavu toho soudce a vyzdvihla jej ke stropu. A když postavila toho soudce, skácel se a byl mrtvej taky!“

„To je syrák,“ řekl básník a zvedl oči k nebi a žaloval: „Já to špendlíčkem hledám a on,“ ukázal na majitele pohřebního ústavu, „on mi to takhle sype z rukávu!“

„Pane Kytka,“ přitulil se pan Bamba, „ten případ mi nedává spát, můj tatínek mi tolikrát ukazoval krásnou Prahu, ale nikdy se nic nestalo. Že by lidi byli dneska křehčí? Pojdte, zkusíme to!“

„Když vy mně neuzvednete,“ řekl básník.

„Ale vy mě. Jsem proti vám jako děťátko,“ řekl pan Bamba.

Na druhé straně vody motor už pracoval, trubač znovu přiložil k ústům zlatou trumpetu, hasič držel hubici hadice a byl zakročný. Velitel dal znamení, trubka se rozkřičela po loukách. Mocný proud vytryskl a házel s hasičem sem a tam.

„Tak co?“ volal velitel hasičů a teatrálním gestem ukazoval na proud, který chrлил obloukem až doprostředka řeky, „stříká nám to, nebo nestříká?“

„Teďka jo,“ volal básník, „ale co tenkrát, když jste hasili v Drahelicích?“

„Ty krávo jedna jordánská! Počkej, až tě potkáme!“ křičel velitel hasičů a odepjal od pasu sekerku, vběhl do vody a dva hasiči, kteří klečeli u stříkačky, vytrhli svoje sekery a vběhli za velitelem a pak všichni hrozili zlatými sekerkami a křičeli: „držku ti rozflákáme!“

„Jsem proti vám jako děťátko,“ připomenul pan Bamba a oči se mu leskly.

„Chcete vidět Zlatou Prahu?“ optal se básník.

„Chci,“ řekl pan Bamba a zavřel oči.